

Szakmai ajánlások (Hu)

Az alábbi szakmai ajánlások az Autonómia Alapítvány és a Gyulafehérvári Caritas által megvalósított Youth 4 Change program tapasztalatai alapján készültek.

Bevezetés

Ajánlásainkat a Youth 4 Change program célkitűzései, módszerei, valamint a megvalósítás során szerzett tapasztalatok és elért eredmények alapján fogalmaztuk meg. A kezdeményezés keretében Magyarország és Románia hat városában dolgoztunk együtt különböző háttérű középiskolás fiatalokkal annak érdekében, hogy az őket érdeklő társadalmi témák mentén kreatív és közösségi akciókat valósítsanak meg. A folyamat során mind a közvetlenül bevont fiatalok, mind pedig az aktivitásaik révén elért kortársaik készségei és társadalmi szemlélete is fejlődött és formálódott.

Ajánlásaink a terepen dolgozó munkatársak részvételével megvalósított workshop-sorozat, valamint a program során készült szakmai anyagok, tervek és beszámolók alapján jött létre.

Bízunk benne, hogy a program átfogó megközelítése, illetve annak egyes elemei inspirációt és támogatást nyújthatnak más szakemberek számára is, legyenek akár pedagógusok, ifjúsági munkások, vagy a fiatalokat célzó intézmények és szervezetek képviselői. Reméljük, hogy munkájuk során elősegítik a társadalmi inklúziót, a fiatalok aktív állampolgárrá válását, valamint annak megtapasztalását, hogy egymás megismerése, a közös tervezés és alkotás, illetve a környezetükre gyakorolt hatás egyaránt vonzó és örömteli élményt jelenthet a most felnövekvő generáció számára.

A program felépítése

A program alapját Joseph Beuys gondolata képezte: „Minden ember művész”, amely a „társadalmi szobrászat” elvét fejezi ki – azaz mindenki képes alakítani saját életét és környezetét. A művészet eszközként szolgál a személyes fejlődéshez és a társadalmi beilleszkedéshez, különösen olyan fiatalok esetében, akik nehezen fejezik ki magukat szavakkal. A művészetek segítségével olyan érzékeny témák is feldolgozhatók, mint a diszkrimináció, rasszizmus vagy intolerancia.

A program az alábbi módszerekre és tevékenységekre épült:

- *Kreatív, művészeti alapú foglalkozások*

A művészeti alapú foglalkozások kezdetben az ismerkedésre és közös célok kitűzésére fókuszáltak. Később emberi jogi témák kerültek előtérbe, mint például: előítéletek és feszültségek kezelése, rasszizmus, diszkrimináció, intolerancia, nemi szerepek és nők jogai. A résztvevők környezetének európai összefüggésekben való értelmezésére,

valamint aktív állampolgárságra, digitális készségekre és kritikus gondolkodásra is hangsúly került.

- *Projektmódszer – „Miben vagyok jó?”*

A kis csoportos projektmunka lehetőséget adott a fiatalok együttműködésének, önismeretének fejlesztésére, valamint rejtett képességeik felszínre hozására. A diákok mini-projekteket dolgoztak ki saját erősségeikről, kulturális értékeikről vagy új tevékenységek bemutatásáról. A roma és nem roma fiatalok közösen dolgoztak, amit helyi segítők és szakértők támogattak. A projekteket csoportos feldolgozás és nyilvános bemutatók zárták le.

- *Kortárs tanulás és mentorálás*

A kortárs tanulás során a fiatalok egymástól tanultak formális és informális helyzetekben. A program során minden településen felnőtt mentor támogatta a fiatalok iskolai előmenetelét, szociális kapcsolatait és önfejlődését, segítve ezzel a korai iskolai lemorzsolódás elkerülését is.

- *Interszekcionalitás és nemi egyenlőség*

Kiemelt figyelmet kaptak a programban a roma lányok, akik többszörösen hátrányos helyzetben vannak. Az ő bevonásuk és erősítésük elsődleges cél volt.

- *Eredmények nyilvánossá tétele*

A projekt során több alkalommal nyilvános bemutatókra került sor, ahol szülők, pedagógusok és szakemberek megismerhették a fiatalok munkáit, és interaktív módon részt is vehettek a programban.

- *Módszertani bemutatófoglalkozások és képzések*

Országonként 18 iskolai vagy közösségi bemutatófoglalkozás valósult meg kortárs fiatalok facilitálásával, az alkalmazott módszertan átadására pedig kétnapos képzések zajlottak pedagógusok és ifjúsági munkások részvételével.

A program eredményei

Általánosan elmondható, hogy a kezdeményezésben való részvétel a fiatalok számára jelentős élményt, sikert és örömet nyújtott. A program hatására a résztvevők tudatosabbá és aktívabbá váltak a társadalmi kérdések iránt, és több esetben önállóan, a programtól függetlenül is szerveztek társadalmi témákhoz kapcsolódó eseményeket.

A társadalmi tudatosság és aktivitás növelése mellett kiemelt cél volt a társadalmi inklúzió elősegítése, amely az eltérő háttérű fiatalok közösségbe szervezésével és közös tevékenységekkel valósult meg. A bizalmi légkör kialakítása, a közös érdeklődésre épülő feladatok, az együttműködés és a kreatív munka mind hozzájárultak ahhoz,

hogy a diákok közelebb kerüljenek egymáshoz. Az eltérő háttérű, különböző tanintézményekbe járó fiatalok között barátságok születtek, és a csoportok működését támogató, családi légkör jellemezte.

Több példa is mutatja, hogy a fiatalok a programon kívül is elkezdtek találkozni. Egy településen például egy kollégiumban lakó diákok alkották a csoportot. Míg korábban a résztvevők meglehetősen elzárkózottan éltek, és egymással is alig érintkeztek, a program hatására erős, támogató közösség formálódott közöttük.

A közös munka során bizalmas kapcsolatok alakultak ki a fiatalok és a mentorok között, ami több esetben a projekt fókuszán túlmutató ügyek megjelenéséhez vezetett. Például egy hátrányos helyzetű, idősebb diáknál komoly megélhetési gondok merültek fel, ezért mentora a munkakeresésben nyújtott támogatást. Egy másik fiatal esetében mentális problémák kerültek felszínre, ami pszichiáter bevonását tette szükségessé. Néha a komplex nehézségekkel küzdő diákok kapcsán közvetítés vált szükségessé a különböző intézmények, a diák és szülei között.

Az, hogy a diákok ilyen problémákkal is bizalommal fordultak a szakemberekhez, jól mutatja, hogy sikerült mély bizalmat építeni a résztvevők között. Ez ugyanakkor arra is rávilágít, hogy a fejlesztés nem korlátozható az élet egyetlen területére, mivel az egyéb dimenziók figyelmen kívül hagyása ellehetetlenítené a valódi támogatást.

Ugyanakkor fontos figyelembe venni, hogy a program fókuszán, illetve a szakemberek kompetenciáin kívül eső kihívások kezelése különleges odafigyelést igényel. Ilyen esetekben célszerű külső szakembereket bevonni, és megfelelő csatornák vagy intézmények felé irányítani a fiatalokat. Különös gondossággal kell mérlegelni, milyen típusú és mélységű támogatást tudunk nyújtani, figyelembe véve a rendelkezésre álló kapacitásokat és kompetenciákat, valamint a program és a többi résztvevő érdekeit.

A program tapasztalatai alapján megfogalmazott konkrét szakmai ajánlások

A program során alkalmazott megközelítés olyan fiatalok bevonására és támogatására különösen alkalmas, akiknek kevés sikerélményük volt és ritkán éltek meg élvezetes munkát, ritkán vettek részt sikeres együttműködésekben, gyenge a kommunikációs és együttműködési készségük, alacsony önértékeléssel és önismerettel rendelkeznek. Kevés tapasztalatuk van a sikeres együttműködésről, az iskolában szigorú utasításokat kapnak a tanároktól és kevés a lehetőségük a csapatmunkára. A közös döntéshozatalt igénylő helyzetek hiánya alacsony szintű felelősségvállaláshoz vezet. Ritkán tapasztaltak partnerségen alapuló kommunikációt, ahol a résztvevők kölcsönösen nyitottak a javaslatokra, véleményekre és visszajelzésekre, és tisztelik egymást. Az elégtelen visszajelzés hozzájárul ahhoz, hogy nincsenek tisztában képességeikkel és erősségeikkel. Ezek a fiatalok ritkán beszélnek érzéseikről, gondolataikról és ötleteikről, ezért önkifejezési készségeik nem fejlődnek.

A közösségi művészeti projektmunka segíti a kompetenciák és az önbecsülés fejlesztését, valamint e készségek tudatosításának erősítését. Lehetővé teszi a résztvevők

számára, hogy megtapasztaljanak egy olyan együttműködést, ami élvezetes, sikert ad, és amelyben úgy érezhetik, hogy részvételük és hozzájárulásuk valóban számít.

Alábbi szakmai ajánlásaink az oktatási intézményekben is alkalmazható közösségi **művészeti projektmunkához**, a kreatív alkotófolyamatok lebonyolításához kapcsolódnak:

1. Inkluzív csoportok létrehozása és támogatása

Az eltérő társadalmi, etnikai háttérű fiatalok együttes bevonása segíti a sztereotípiák lebontását. Fontos, hogy a résztvevők egyenlő félként kapcsolódjanak egymáshoz, közös céllal dolgozzanak, és az őket támogató intézmények pozitívan viszonyuljanak a folyamathoz. Az inklúziót nem direkt oktatással, hanem élményszerű, közös tapasztalatokon keresztül érhetjük el.

2. A bevonás megtervezése

A fiatalok motiválása szempontjából hasznos lehet, ha az aktivitás iskolai közösségi szolgálatként elszámolható. Az iskolai bemutató foglalkozások lehetőséget adnak a nemformális módszerek kipróbálására, a mentor személye pedig bizalmi hidat képez. Fontos, hogy a kommunikáció az első pillanattól legyen világos, látványos és őszinte a fiatalok felé.

3. Csapatépítés és kapcsolódás elősegítése

A közös élmények, kihívások, és a kiscsoportos-nagycsoportos feladatok kombinálása növeli az összetartást. Fontos az empátia fejlesztése és a biztonságos, elfogadó légkör kialakítása. Az önismereti gyakorlatokat érdemes játékos, kevésbé verbális formában bevezetni, hogy senki ne érezze kényelmetlenül magát.

4. Társadalmi témák feldolgozása

A társadalmi tudatosságot leginkább személyes élményeken és érdeklődésen keresztül lehet fejleszteni. A téma kiválasztása történhet facilitált ötleteléssel, külső impulzusokkal vagy teljesen nyitott brainstorminggal is. Fontos azonban elkerülni az érzelmileg túlságosan megterhelő vagy politikailag kockázatos témák feldolgozását.

5. Kreatív alkotófolyamat támogatása

Az alkotás során biztosítani kell, hogy mindenki a saját tempójában fejlődhessen. A művészeti tevékenységek váljanak élménnyé – nem szükséges hozzá tehetség, csak az önkifejezés lehetősége és sikerélmény. A feladatok lépésről lépésre épüljenek egymásra, a kompetenciákra szabva, lehetővé téve az önálló és csoportos munkát is.

caritas
Alba Iulia

Asistentă
Socială

Az Európai Unió
támogatásával

6. Eredmények bemutatása és terjesztése

A kreatív folyamatok végén szervezett záróesemények és bemutatók során a fiatalok visszajelzést kapnak, láthatóvá válik az alkotás értéke. A bemutatók tervezésébe vonjuk be őket – dönthetnek a helyszínről, közönségről, programról. Az esemény legyen ünnep, de figyeljünk arra is, hogy ki kivel osztaná meg ezt az élményt (tanárok, szülők jelenléte, sajtó stb.).

7. Hatásmérés és reflexió

A visszajelzések és reflexiók lehetőséget adnak a tanulásra. Fontos, hogy a fiatalok és a mentorok is értékeljék a közösen megtett utat, és tudatosítsák az elért eredményeket. Ez történhet beszélgetések, kérdőívek vagy közös élménynapló formájában is.

Az ajánlásokhoz kapcsolódó részletes módszertani leírások megtalálhatók a projekt keretében elkészült módszertani útmutatóban és eszköztárban.

A projekt megvalósításában kulcsszerep jutott a fiatalokkal dolgozó mentoroknak. Tapasztalataink alapján az alábbi szakmai ajánlások fogalmazhatók meg a **mentorok szerepének** fontosságáról, különös tekintettel a hátrányos helyzetű fiatalokat érintő komplex kihívásokra:

1. A mentor nem csupán fejlesztő, hanem kulcsszereplő a problémák felismerésében

A hátrányos helyzetű fiatalokat gyakran számos, a projekt fókuszán kívül eső probléma akadályozza (pl. pszichés gondok, lakhatási bizonytalanság, családi diszfunkciók). A mentor az egyik első olyan szakember, aki bizalmi kapcsolat révén ezekre rálátást nyerhet. Ezért elengedhetetlen, hogy a mentor figyelmesen, holisztikusan mérje fel a mentorált helyzetét a belépéskor és a folyamat során is.

2. A mentor kapocs más segítő rendszerekhez

A mentoroknak nem feladata minden probléma megoldása, de kulcsszerepük van abban, hogy a mentoráltak megfelelő szakemberekhez (pszichológus, jogi tanácsadó, szociális munkás stb.) irányítsák. Ehhez szükséges, hogy a mentor jól ismerje a helyi szolgáltatási rendszert, és képes legyen partnerségeket kialakítani.

3. Egyéni különbségek felismerése és a célcsoport differenciált kezelése

A mentoroknak képesnek kell lenniük különbséget tenni a potenciális résztvevők között aszerint, hogy problémáik milyen mértékben akadályozzák őket. A bevonás és ismerkedés

során fontos, hogy ne csupán a készségeket, hanem a terheket is felmérjék, és ehhez mérten határozzák meg a mentori támogatás kereteit.

4. Rugalmas, de keretek között mozgó mentorálás

A mentorálási folyamat során újabb problémák is felszínre kerülhetnek. A program tapasztalatai azt mutatták, hogy a rugalmas hozzáállás lehetővé teszi a hosszabb távú támogatást, ugyanakkor a világos szakmai határok megtartása nélkülözhetetlen a kiégés és a szerepkonfliktusok elkerüléséhez.

5. A személyiség és a kapcsolati dinamika szerepe

A sikeres mentorálás nemcsak a szakmai módszereken múlik, hanem a mentor és mentorált személyisége közötti összhangon is. Fontos, hogy a mentorok tisztában legyenek saját határaikkal és preferenciáikkal (pl. kikkel tudnak hatékonyan dolgozni), és ebben támogatást is kapjanak.

6. A szupervízió mint támogató háttér

A szupervízió rendszeres igénybevétele segíti a mentorokat abban, hogy megerősítsék szerepüket, feldolgozzák a nehéz eseteket, és fenntartsák a szakmai kereteket. Ez különösen fontos akkor, amikor a mentorok olyan terheket visznek, amelyek túlmutatnak a munkaköri elvárásokon.

7. A mentor mint stabil, hiteles felnőtt szereplő

A mentor gyakran az egyik kevés megbízható felnőtt a mentorált fiatal életében. Ez a pozíció lehetőséget teremt a hosszú távú motivációs és érzelmi támogatásra, de egyben felelősséget is ró a mentorra, hogy ne vállaljon túl sokat, és ne lépje át a szakmai határokat (pl. ne váltsa ki a szülői vagy terapeutai szerepet).

Összegzésként: a mentorok szerepe kulcsfontosságú a hátrányos helyzetű fiatalok életében nemcsak a készségek fejlesztése, hanem az életvezetési akadályok felismerése és kezelése szempontjából is. A mentorálás akkor lehet eredményes, ha egyensúlyt teremt a támogatás, a professzionális keretek és az együttműködésen alapuló emberi kapcsolat között.

Az Európai Unió finanszírozásával. Az itt szereplő vélemények és állítások a szerző(k) álláspontját tükrözik, és nem feltétlenül egyeznek meg az Európai Unió vagy az Európai Oktatási és Kulturális Végrehajtó Ügynökség (EACEA) hivatalos álláspontjával. Sem az Európai Unió, sem az EACEA nem vonható felelősségre miattuk.

Recommendations (EN)

The following professional recommendations are based on the experiences of the *Youth 4 Change* program, implemented by the Autonomia Foundation and Caritas Alba Iulia.

Introduction

These recommendations are based on the objectives, methods, and the experiences and results gathered during the implementation of the *Youth 4 Change* program. Within the framework of this initiative, we worked with high school students from diverse backgrounds in six cities in Hungary and Romania to help them carry out creative and community actions around social topics that interested them. Throughout the process, both the directly involved youth and their peers reached through their activities developed and reshaped their skills and social perspectives.

The recommendations were developed based on a series of workshops involving field staff, as well as the professional materials, plans, and reports prepared during the program.

We hope the comprehensive approach of the program—and its individual components—can provide inspiration and support for other professionals, including teachers, youth workers, or representatives of institutions and organizations targeting young people. We aim to encourage social inclusion, youth participation in active citizenship, and the realization that getting to know each other, planning and creating together, and making an impact on their environment can all be appealing and joyful experiences for the next generation.

Program Structure

The foundation of the program was inspired by Joseph Beuys' idea that "Every human being is an artist," reflecting the principle of "social sculpture"—that everyone has the power to shape their own life and surroundings. Art serves as a tool for personal development and social inclusion, especially for young people who struggle to express themselves verbally. Through the arts, sensitive topics such as discrimination, racism, and intolerance can also be addressed.

caritas
Alba Iulia

Asistență
Socială

Az Európai Unió
támogatásával

The program was built on the following methods and activities:

- **Creative, art-based sessions**
Initially, these sessions focused on getting to know one another and setting shared goals. Later, human rights topics came to the forefront, such as: addressing prejudice and tension, racism, discrimination, intolerance, gender roles, and women's rights. Emphasis was also placed on interpreting participants' environments in a European context, as well as active citizenship, digital skills, and critical thinking.
- **Project-based method – “What am I good at?”**
Small-group project work allowed youth to improve their cooperation and self-awareness, and to bring out hidden talents. Students developed mini-projects on their strengths, cultural values, or new activities. Roma and non-Roma youth worked together, supported by local facilitators and experts. The projects concluded with group reflection and public presentations.
- **Peer learning and mentoring**
Young people learned from one another in both formal and informal settings. Each location had an adult mentor who supported students' academic progress, social relationships, and personal development—helping to prevent early school leaving.
- **Intersectionality and gender equality**
Special attention was given to Roma girls, who often face multiple disadvantages. Their involvement and empowerment were primary goals.
- **Public presentations of results**
Several public events were organized during the project, where parents, teachers, and professionals could explore the youths' work and engage interactively with the program.
- **Methodological demonstration sessions and trainings**
Eighteen school or community-based demo sessions were held in each country, facilitated by peer youth. Two-day trainings were also held for teachers and youth workers to transfer the applied methodology.

Program Outcomes

Overall, participation in the program brought meaningful experiences, success, and joy to the young people. As a result, participants became more conscious and engaged with social issues, and in several cases independently organized social-themed events beyond the program.

Beyond increasing social awareness and activity, a key objective was to promote social inclusion—achieved by bringing together young people from diverse backgrounds through shared activities. Building trust, focusing on shared interests, cooperation, and creative work helped the students connect more closely. Friendships formed between students from

different institutions and backgrounds, and the groups fostered a family-like atmosphere.

There were multiple examples of continued interaction beyond the program. In one town, students who previously lived quite isolated lives in a dormitory formed a strong, supportive community through the program.

Close, trusting relationships also developed between youth and mentors, which led to issues beyond the program's original scope being addressed. For example, a disadvantaged older student faced serious financial difficulties and was supported by their mentor in job seeking. In another case, mental health issues surfaced, requiring psychiatric support. Some students dealing with complex challenges needed mediation between institutions, themselves, and their families.

The fact that students could trust professionals with such personal issues shows that deep trust was established among participants. It also highlights the need for holistic support, as development cannot be restricted to just one area of life—neglecting other dimensions would hinder effective support.

At the same time, challenges beyond the program's focus or professional competence require special attention. In such cases, it is recommended to involve external professionals and direct young people toward appropriate channels or institutions. It is essential to carefully consider what type and depth of support we can provide, keeping in mind available capacities, professional competencies, and the interests of the program and other participants.

Specific Professional Recommendations Based on Program Experience

The applied approach is particularly suitable for engaging and supporting youth with few positive experiences, who rarely participate in enjoyable or successful collaborations, have weak communication and cooperation skills, low self-esteem and self-awareness. These students often receive strict instructions at school, have few opportunities for teamwork, and lack experiences of shared decision-making, leading to low levels of responsibility. They seldom experience partnership-based communication where participants are mutually open to suggestions, opinions, and feedback. Poor feedback contributes to their lack of awareness about their strengths and abilities. These youth rarely talk about their feelings, thoughts, or ideas, which hinders the development of self-expression skills.

Community art project work helps develop competencies and self-esteem, and strengthens the awareness of these skills. It allows participants to experience cooperation that is enjoyable, successful, and meaningful—where their participation and contributions truly matter.

The following professional recommendations relate to implementing community art project work and creative processes in educational institutions:

1. Creating and supporting inclusive groups

Involving young people from diverse social and ethnic backgrounds helps break down stereotypes. It's important that participants relate to each other as equals, work towards common goals, and receive positive institutional support. Inclusion is achieved through shared experiences, not direct teaching.

2. Planning inclusion

Motivation can be increased if the activities count toward school community service. Demonstration sessions offer a chance to try non-formal methods, and the mentor provides a trusted bridge. Communication must be clear, visible, and honest from the beginning.

3. Facilitating team building and connection

Shared experiences, challenges, and combining small- and large-group tasks enhance cohesion. Developing empathy and a safe, accepting atmosphere is crucial. Self-awareness exercises should be introduced playfully and in non-verbal forms to avoid discomfort.

4. Processing social issues

Social awareness develops best through personal experiences and interests. Topics can be chosen through facilitated brainstorming, external prompts, or open discussions—but emotionally overwhelming or politically sensitive topics should be avoided.

5. Supporting the creative process

Ensure that everyone can progress at their own pace. Artistic activities should be enjoyable—not requiring talent, only the opportunity for expression and success. Tasks should build on each other step-by-step and be tailored to competencies, enabling both individual and group work.

6. Presenting and disseminating results

Closing events and presentations provide feedback and make the creative work visible. Involve youth in planning the event—let them choose the venue, audience, and program. The event should feel celebratory, but also consider who they'd like to share it with (teachers, parents, media, etc.).

7. Impact assessment and reflection

Feedback and reflection allow for learning. It's important for both youth and mentors to evaluate the shared journey and acknowledge achievements. This can happen through discussions, surveys, or shared experience journals.

Detailed methodological descriptions related to these recommendations can be found in the project's methodological guide and toolkit.

The Role of Mentors

Mentors working with young people played a key role in the project. Based on our experiences, we offer the following professional recommendations on the importance of mentoring, especially in relation to the complex challenges faced by disadvantaged youth:

1. The mentor is not just a developer, but a key observer of problems

Disadvantaged youth often face problems beyond the project's scope (e.g., psychological issues, housing instability, dysfunctional families). The mentor may be the first trusted adult to recognize these through their relationship with the mentee. Thus, it is essential for mentors to assess the youth's situation holistically at the beginning and throughout the process.

2. The mentor as a link to other support systems

Mentors are not responsible for solving all problems, but they play a key role in directing mentees to appropriate professionals (e.g., psychologists, legal advisors, social workers). To do this, mentors must know the local service system and be able to build partnerships.

3. Recognizing individual differences and tailoring support

Mentors should distinguish participants based on how their challenges affect them. During inclusion and familiarization, it's important to assess both skills and burdens, and define the scope of support accordingly.

4. Flexible but structured mentoring

New issues may emerge during mentoring. Experience shows that flexibility enables long-term support, but maintaining clear professional boundaries is vital to avoid burnout and role confusion.

5. The role of personality and relationship dynamics

Successful mentoring depends not only on methods but also on the personal match between mentor and mentee. Mentors should be aware of their own limits and preferences (e.g., who they can work with effectively) and receive support accordingly.

6. Supervision as supportive background

Regular supervision helps mentors strengthen their role, process difficult cases, and maintain professional boundaries. This is especially important when mentors face burdens beyond job expectations.

7. The Mentor as a Stable, Trustworthy Adult Figure

The mentor is often one of the few reliable adults in a disadvantaged young person's life. This position provides an opportunity for long-term motivational and emotional support, but it also comes with the responsibility not to overextend or cross professional boundaries (e.g., by replacing the role of a parent or therapist).

In summary: Mentors play a crucial role in the lives of disadvantaged youth—not only in developing skills but also in recognizing and addressing life management challenges. Mentoring is most effective when it strikes a balance between providing support, maintaining professional boundaries, and fostering a collaborative, human-centered relationship.

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.